

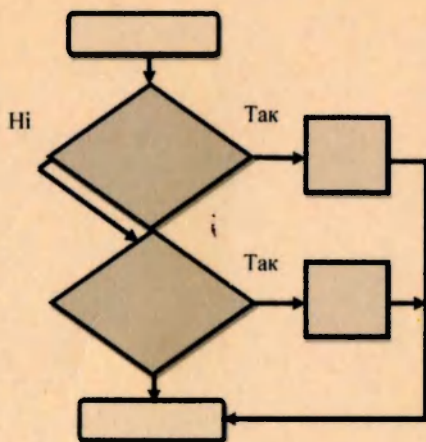
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

Н.Л. Іваницька

**ЛІНГВОДИДАКТИЧНА ЗОРІЄНТОВАНІСТЬ
СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ КАТЕГОРІЙНОГО
СИНТАКСИСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

АЛГОРИТМИ Й ПРОГРАМОВАНІ ЗАВДАННЯ

Навчальний посібник

Вінниця - 2012

УДК 811. 161. 2 (072.8)

ББК 81. 2УКР. 73

Іваницька Н.Л. Лінгводидактична зорієнтованість сучасних теорій категорійного синтаксису української мови. Алгоритми й програмовані завдання : навчальний посібник. – Вінниця : Вид-во Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, 2012. – 194 с.

Рекомендувала до друку вчена рада Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 5 від 30.11.2011 р.).

Рецензенти:

Вокальчук Г.М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови імені академіка К.Ф.Шульжука, керівник неографічної лабораторії «NEOZEX – Рівне» Рівненського державного гуманітарного університету (м. Рівне);

Прадід Ю.Ф., академік Академії наук вищої школи України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українського мовознавства Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського (м. Сімферополь).

У посібнику представлено один із інноваційних підходів до вивчення проблемних питань сучасного категорійного синтаксису у вищій школі. Запропоновано лінгводидактичну систему завдань, тестів, що можуть використовуватись у навчальному процесі, а також у проведенні самостійної та індивідуальної роботи студентів ОКР «магістр» та «спеціаліст» філологічних спеціальностей педагогічних університетів.

© Іваницька Н.Л., 2012

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	9
1. ДЕНОТАТИВНА ПРИРОДА ПОВНОЗНАЧНОГО СЛОВА	17
1.1. Лінгвальна сутність денотативного підходу до вивчення мовних явищ. Ранжування повнозначних слів за ознакою «спроможність номінування денотата»	18
1.1.1. Нерозчленований / розчленований денотат.....	21
1.1.2. Номінація денотата в денотативно-структурному форматі	26
1.1.3. Абсолютивність (автосемантизм) / релятивність (синсемантизм) повнозначного слова у проекції на денотат	26
1.1.4. Денотат. Мікроденотат. Інтегративна спроможність денотата.....	30
2. АВТОСЕМАНТИЧНІ / СИНСЕМАНТИЧНІ ПОВНОЗНАЧНІ СЛОВА. ДІЄСЛІВНИЙ АВТОСЕМАНТИЗМ/СИНСЕМАНТИЗМ	32
2.1. Алгоритм розмежування автосемантичних/синсемантичних дієслів	35
2.1.1. Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу)....	36
2.1.2. Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 1)	38
2.2. Алгоритм виокремлення абсолютивованих дієслів української мови	44
2.2.1. Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу) ...	47

2.2.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 2).....	49
2.3.	Алгоритм виокремлення інформативно недостатніх слів зі складу повнозначних слів української мови.	55
2.3.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу)....	57
2.3.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 3).....	59
3.	СЕМАНТИЧНА ЄДНІСТЬ ПОВНОЗНАЧНИХ СЛІВ. ЕКСПЛІКАТОРИ СЕМАНТИЧНИХ ЄДНОСТЕЙ	66
3.1.	Алгоритм розрізнення семантичних єдностей дієслівного типу (за структурою)	68
3.1.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу) ...	69
3.1.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 4)	71
3.2.	Алгоритм розмежування моделей семантичних єдностей дієслівного типу за експлікаторами об'єктної семантики	77
3.2.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу)	78
3.2.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 5)	80
3.3.	Алгоритм диференціації варіантів семантичної єдності дієслівного типу за експлікаторами обставинного значення	86

3.3.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу) ...	88
3.3.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 6)	90
4.	КОМПОНЕНТИ ФОРМАЛЬНО-СИНТАКСИЧНОЇ СТРУКТУРИ РЕЧЕННЯ.....	95
4.1.	Алгоритм розмежування формально-синтаксичних компонентів простого речення.....	96
4.1.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу)	100
4.1.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної Роботи (Ключ № 7)	102
4.2.	Алгоритм розмежування синтетизму/аналітизму формально-синтаксичних компонентів речення	108
4.2.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу)...	110
4.2.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної Роботи (Ключ № 8)	112
4.3.	Алгоритм диференціації аналітичних компонентів та компонентів ускладненої будови	118
4.3.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу) ..	119
4.3.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної Роботи (Ключ № 9)	121
4.4.	Алгоритм розмежування типів присудків аналітичної будови	129
4.4.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу)...	131

4.4.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 10)	133
4.5.	Алгоритм визначення ролі інфінітивної форми дієслова у структурі формально-синтаксичних компонентів речення.....	138
4.5.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу) ...	142
4.5.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 11)	144
4.6.	Алгоритм диференціації обов'язкових придієслівних компонентів об'єктної семантики ...	151
4.6.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу) ..	153
4.6.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 12)	155
5.	ФОРМАЛЬНО-СИНТАКСИЧНІ МОДЕЛІ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ ДІЄСЛІВНОЇ БУДОВИ	162
5.1.	Алгоритм розмежування моделей двоскладних речень дієслівної будови із обов'язковими приприсудковими компонентами, які виражають різні семантико-синтаксичні відношення	163
5.1.1.	Завдання (для закріплення теоретичного матеріалу) ...	167
5.1.2.	Вправа (тести) для індивідуальної самостійної роботи (Ключ № 13)	169
	ЛІТЕРАТУРА	176
	СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ	
	проф. Іваницької Н.Л. з питань «комп'ютерного освоєння» вузівського та шкільного курсів української мови	183

КЛЮЧІ ДО ВПРАВ (тестових завдань)

Автосемантизм/синсемантизм повнозначного слова.	
Дієслівний автосемантизм/синсемантизм.....	187
К л ю ч № 1. Алгоритм розмежування автосемантичних/ синсемантичних дієслів	187
К л ю ч № 2. Алгоритм виокремлення абсолютивованих дієслів української мови	188
К л ю ч № 3. Алгоритм виокремлення інформативно недостатніх слів зі складу повнозначних слів української мови	188
Словосполучення. Семантична єдність повнозначних слів.....	
К л ю ч № 4. Алгоритм розрізнення семантичних єдностей дієслівного типу (за структуро.....	189
К л ю ч № 5. Алгоритм розмежування моделей семантичних єдностей дієслівного типу за експлікаторами об'єктного значення.....	189
К л ю ч № 6. Алгоритм диференціації варіантів семантичної єдності дієслівного типу за експлікаторами обставинного значення....	190
Компоненти формально-синтаксичної структури речення.....	
К л ю ч № 7. Алгоритм розмежування формально- синтаксичних компонентів простого речення.....	191

К л ю ч № 8. Алгоритм розмежування синтетизму/ аналітизму формально-синтаксичних компонентів речення	191
К л ю ч № 9. Алгоритм диференціації аналітичних компонентів та компонентів ускладненої будови (за ознаками утворення).....	192
К л ю ч № 10. Алгоритм розмежування типів присудків аналітичної будови	192
К л ю ч № 11. Алгоритм диференціації обов'язкових придієслівних компонентів об'єктної семантики	193
К л ю ч № 12. Алгоритм визначення ролі інфінітивної форми дієслова у структурі формально-синтаксичних компонентів речення	193
Формально-синтаксичні моделі простого речення.....	194
К л ю ч № 13. Алгоритм розмежування моделей двоскладних речень дієслівної будови із обов'язковими приприсудковими компонентами, які виражають різні і семантико-синтаксичні відношення	194